

**DEVLET YARDIMI: AVRUPA
BİRLİĞİ KOMİSYONU, ENERJİ
KRİZİNİN ORTASINDA
İSPANYOLLARIN VE
PORTEKİZLERİN ELEKTRİK
FİYATLARINI DÜŐÜRMEYE
YÖNELİK ÖNLEMLERİNİ
ONAYLADI**

Elder

Avrupa Komisyonu, AB devlet yardımı kuralları uyarınca, fosil yakıtla çalışan santrallerinin girdi maliyetlerini düşürerek İber (Iberian) pazarındaki (MIBEL) toptan elektrik fiyatlarını düşürmeyi amaçlayan 8,4 Milyar Euro'luk İspanyol ve Portekiz tedbirini onayladı. Tedbir, İspanyol ve Portekiz ekonomilerinde yaşanan ciddi düzensizlikler sebebiyle Avrupa Birliği'nin İşleyişine İlişkin Antlaşma'nın ('TFEU') 107(3)(b) Maddesi uyarınca kabul edildi.

İlgili tedbir Komisyonun arz güvenliği ve uygun enerji fiyatları hakkındaki [tebliği](#) ve [Avrupa Konseyi'nin Mart 2022'den itibaren vardığı sonuçlar](#) ile uyumlu olup, ticaret koşullarını ortak çıkarlara aykırı bir ölçüde etkilemeyen şirketler ve tüketiciler için spot elektrik piyasası fiyatlarını düşüren acil geçici önlemlere atıfta bulunmaktadır.

Konu hakkında, Rekabet politikasından sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Margrethe Vestager şunları söyledi: *"Bugün onayladığımız geçici tedbir, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı nedeniyle İspanya ve Portekiz'in elektrik fiyatlarındaki artıştan sert bir şekilde etkilenen tüketicileri için elektrik fiyatlarını düşürmesine izin verecek." Tek Pazar bütünlüğü korunacak olup, buna ek olarak yeşil anlaşma hedefleri doğrultusunda İspanya ve Portekiz'e, elektrik sistemlerinin gelecekteki esnekliğini artıracak ve nihayetinde enerji krizinin nihai tüketiciler üzerindeki etkilerini daha da azaltacak reformları yürürlüğe koymaları için biraz zaman tanınacaktır".*

İspanya ve Portekiz Tedbirleri

Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik yaptığı haksız saldırının ardından gaz fiyatlarındaki sürekli artış, AB genelinde elektrik fiyatlarının yükselmesine neden oldu. Bu bağlamda İspanya ve Portekiz, fosil yakıtla çalışan elektrik santrallerinin girdi maliyetlerini ve nihayetinde toptan elektrik piyasasındaki fiyatını tüketici yararına düşürmek amacıyla 8,4 milyar Euro'luk önlemi (İspanya için 6,3 milyar Euro ve Portekiz için 2,1 milyar Euro) Mayıs 2022'de Komisyon'a bildirdi.

Destek, elektrik üreticilerine yakıt maliyetlerinin bir kısmını finanse etmeyi amaçlayan doğrudan hibe ödeme şeklinde 31 Mayıs 2023 tarihine kadar geçerli olacak. Günlük ödemeler, doğal gazın piyasa fiyatı ile belirlenen gaz fiyat üst sınırı arasındaki fiyat farkına göre önlem süresince ortalama 48,8 €/MWh olarak belirlendi. Daha spesifik olarak, tedbir uygulamasının ilk altı ayı boyunca gerçek fiyat sınırı 40 €/MWh ve yedinci aydan itibaren fiyat sınırı ayda 5 € artarak on ikinci ayda 70 €/MWh sınırı

ile sonuçlanacak. (i) "congestion income" bir kısmı (yani İspanya İletim Sistemi İşletmecisi tarafından Fransa ve İspanya arasındaki sınır ötesi elektrik ticareti sonucunda elde edilen gelir) ve (ii) İspanya ve Portekiz tarafından tedbirden yararlanan alıcılara uygulanan bir ücret ile finanse edilecek.

Komisyon Değerlendirmesi

Komisyon, ilgili tedbiri AB Devlet yardımı kurallarına göre, özellikle de Üye Devletlerin, bir Üye Devletin ekonomisindeki ciddi bir rahatsızlığı gidermek için belirli şirketlere veya sektörlerle yardım etmesine izin veren TFEU Madde 107 (3) (b) uyarınca değerlendirdi.

Bu kapsamda Komisyon, tedbirin AB Devlet yardımı kurallarına uygun olduğu sonucuna vardı. Komisyon özellikle, tedbirde şunları tespit etti:

- İber (Iberian) Toptan Elektrik Piyasası'nın özel koşulları nedeniyle diğer fiyat müdahale biçimlerinden farklıdır. Özellikle İber Yarımadası'nın sınırlı enterkonnekte bağlantı kapasitesi, tüketicilerin toptan elektrik fiyatlarına yüksek oranda maruz kalması ve gazın elektrik için fiyat belirlemedeki yüksek etkisi, İspanya ve Portekiz ekonomilerinde ciddi bir düzensizliğe yol açmıştır.
- Uygun, gerekli ve orantılıdır. Özellikle tüketiciler için toptan elektrik fiyatlarını ortak çıkara aykırı bir ölçüde ticaret koşullarını etkilemeden düşürecekler.
- 31 Mayıs 2023 tarihine kadar geçerli olacağı için geçici bir yapıya sahiptir.

Ayrıca, bugün onaylanan tedbir rekabet bozulmalarını minimumda tutmakta, spot ve forward elektrik piyasalarının işleyişi üzerindeki olası olumsuz etkileri önlemektedir. Önlem, İç Pazar kurallarına uygun olarak, ticarete sınır ötesi kısıtlamalara veya İber'li ve İber'li olmayan tüketiciler arasında ayrımcılığa yol açmaz. Bu temeller doğrultusunda Komisyon, AB devlet yardımı kuralları uyarınca tedbiri onaylamıştır.

Arka Plan

24 ve 25 Mart 2022 tarihlerinde, Avrupa Konseyi, [Komisyon'un 23 Mart 2022 tarihli arz güvenliği ve uygun enerji fiyatları hakkındaki Tebliği](#)'ni takiben sürekli yüksek enerji fiyatlarının AB'deki vatandaşlar ve işletmeler üzerinde giderek daha olumsuz bir etkisi olduğunu [kabul etti](#). AB, komisyona anlaşmalar ve [2019/943 Elektrik Piyasası Yönetmeliği](#) hükümleriyle uyumlulukları açısından fosil yakıt fiyatlarının elektrik üretimindeki etkisini azaltmak amacıyla elektrik piyasasında Üye Devletler tarafından bildirilen acil durum geçici önlemlerini değerlendirmesi çağrısında bulundu. Aynı zamanda, önlemlerin geçici niteliklerinin yanı sıra ilgili müdahale alanı ile tek elektrik pazarı arasındaki elektrik enterkonnekte bağlantı düzeyine de gereken önemin verilmesi gerektiğini belirtti.

AB Devlet Yardımı kuralları, Üye Devletlerin bir Üye Devletin ekonomisindeki ciddi bir rahatsızlığı gidermek için yardım vermelerine izin vermektedir.

Ek olarak, [Kısa Vadeli Enerji Piyasası Müdahaleleri ve Elektrik Piyasası tasarımında Uzun Vadeli İyileştirmeler Hakkında 18 Mayıs 2022 tarihli Komisyon Tebliği](#), elektrik piyasasındaki fiyatları düşürmek amacıyla -çok sınırlı enterkonnekte

bağlantı kapasitesine sahip bölgelerde fiyat belirlemede gazın yüksek etkisiyle ve özellikle toptan elektrik fiyatlarına maruz kalan tüketiciler için uygun hale getirilmesi koşuluyla- elektrik üretimi için kullanılan gazın maliyetini sübvans etmek için haklı bulunan geçici ulusal önlemleri kabul etmektedir.

AB'nin toptan elektrik piyasası, belirli bir zaman dilimi içinde talebi karşılayan son santralin fiyatı belirlediği ve tüm elektrik üreticilerine sattıkları enerji için aynı fiyatın ödendiği bir fiyatlandırma yöntemine dayanmaktadır. Çoğunlukla, toptan elektrik satış fiyatını belirleyen ve etkileyen unsur bir fosil yakıt santralidir. Sonuç olarak, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısının ardından gaz fiyatlarındaki sürekli artış, AB genelinde elektrik fiyatlarının yükselmesine neden oldu. Bu nedenle, fosil yakıt fiyatının elektrik üretimindeki etkisini azaltıcı önlemler, mevcuttaki yüksek olan elektrik fiyatlarının düşürülmesine katkıda bulunabilir.

Kararın gizli olmayan versiyonu, herhangi bir gizlilik sorunu çözüldükten sonra Komisyon'un rekabet web sitesindeki [Devlet yardımı sicilinde](#) SA 102454 ve SA 102569 dava numaraları altında sunulacaktır. Devlet yardımları kararlarının internet ve Resmi Gazete'deki yeni yayınları [Competition Weekly e-News](#)'de listelenmektedir.

Elder

Adres : Mustafa Kemal Mah. Eskişehir Yolu 9. km No: 266 Tepe Prime A Blok 3. Kat, D: 37-38 Çankaya / Ankara
Telefon : +90 312 285 11 35 – 36
Faks : +90 312 285 11 26
E-posta : info@elder.org.tr

www.elder.org.tr

Elderbilgi

ELDER